

רות ויל - גראון

אנחמו מלאוים הימים למנוחת עולמים את רות ויל לבית גראון, אישה מיוחדת במינה, רעה, אם וסבתא במשפחה ויל המורחתה, חברת קיבוץ מעין צבי, אשת המקום והעולם הרחב. כל מי שהכירו את רות הערכו אותה על דרכה ועל החותם שהטביעה בכל מקום ובכל עשייה.

תולדות חייה של רות שזרים באירועים היסטוריים של יותר מתשעים שנה. רות נולדה ב- 1914, עם פרוץ מלחמת העולם הראשונה בעיריה במרכז גרמניה. משפחתה הייתה המשפחה היהודית היחידה בעיר זה וכבר בילדותה היא הרגישה שיכת למייעוט שאיתם שווה זכויות. כנראה עברה אל העיר כדי לרכוש השכלה ולמדה עיצוב ותפירה בעיר אונן.

בשלחי' שנות השלושים הייתה אם בית בהכשרה לנערים יהודים ארנסדורף, וממש לפניה פרוץ המלחמה עזבה את גרמניה והגיעה לאנגליה, שם פגשה את וולטר שאף הוא מצא מקלט אנגליה. יחד עברו להדריך קבוצת נערים פליטים ממרכז אירופה, רות כאם בית וולטר כמדריך מקצוע.

ולטר, הידוע עד היום בדבוקותו במטרתו, שכנע את רות להינשא לו ובשנת 1941, במהלך המלחמה, הם נישאו בהכשרה באנגליה, שם נולד מיקי, בןם הבכור.

בתום המלחמה עלה המשפחה ארץ והצטרפה לקיבוץ מעין צבי בעקבות פמף, אחיו הבכור של וולטר וחבריהם נספים שהכירו עוד בגרמניה.

רות הייתה חברת פועילה בקיבוץ וקיבלה על עצמה את האחריות על מחסן הבגדים. המשפחה התרחבה ונולדו יושקי ולולי. כבר בפרטיה, בקטת המגורים הקטנה, ואחר כך בבית האבן ובשיכון הוותיקם, יקרה רות קן משפחתי חם ומטופח.

ב- 1954 גויס וולטר מטעם משרד החוץ לשיעור חקלאי בברומרה. רות הצטרפה אליו לשילוחות עם הילדים והשתלבה במושבה הדיפלומטית ברגנסון, אף יכגה את ישראל בועידת נשות אסיה מטעם האו"ם.

רות הביאה אליה לפגש עם תרבות המזרח, יחש של כבוד וסקרנות להיכרות עם אנשים עם אורח חייהם, תכוונה שבאה לידי ביטוי גם במפגשיה העתידיים.

ב- 1958 חזרה המשפחה למעין צבי ורות הצטרפה לצוות חדר האוכל החדש, בחינוך כמתפלת בכיתת מענית ובחברת הנעור להב, ריכזה את ועדת התרבות והייתה חברה בעדות מיניות ותכנן. בכל תפקיד שmailtoה הטביעה את חותמה האישית, את היחס שלא לاستفטיקה ולהרמונייה ואת הרצון ל לעשות טוב יותר בחריצות ובמסירות.

בסוף שבוע תמיד החליפה את התצוגה בויטרינה בכניסה לחדר האוכל. פריטי אומנות וחפצים ייחודיים לחג ומועד ווצבו בידייה הכישרונות למעשה אומנות ייחודי.

בביה"ס המקומי שימשה רות כמורה למלאכת יד ונתנה שיעורי עזר אנגלית. עשייה זו נקבעה שוב כאשר נסעה עם וולטר לפרס והיא כבר סבתא לשתי נכdot, נירית והילה.

בתקופת שהותה שם נתרמה הקהילה הישראלית מעשייתה החברתית והתרבותית. רות, בדרכה המינוחית, חזרה לעשייתה בקיבוץ כמובילת המעבר להגשה עצמית בחדר האוכל. לאחר שנים רבות זכתה רות גם לפגוש את אימה שנשאהר בגרמניה המזרחית, מעבר למסן הבהיר ולהביאה לקיבוץ. המשפחה התרחבה ורות אימצה אל חיקתת את הילדים והנכדים, "מאומצים" מן האולפנים ואורחים מארצות שונות בקיבוץ. תמיד עם בית פתוח, מאפה טעים ואוזן קשבת למי שרק רוצה לדבר כשהיא כמעט כמעט ולא סירה על עצמה, רק אמרה לנו כמה חשוב שיש לה משפחה גדולה לאחר שאביה וחילק גודל משפחתה נספו בשואה.

רות ליוותה את ולטר בעבודתו בנפאול, גם שם השתלבה בקהילה הבין לאומית. תוך כך עבדה שנים רבות במתפרה, יחד עם פנינה שוהם טיפחה את התפירה הביתית לחברות. כל שארית בד הפכה תחת ידיה לבגד אופנתי המותאם ללובש, וכן התמידה בעבודה עד גיל 87 כל עוד היה בכוחה.

בשנים האחרונות רות נחלשה אז התגללה ולטר כמשענת נאמנה. הוא טיפול ברות במסירות מעוררת התפעלות ונטע בה את אמונתו ותקוותו להחלמתה.

רות הלכה לעולמה כשהיא מותירה בלבינו חיל גודל, הרבה אהבה והערכתה לאישיותה המופלאה.
יה זקרה ברוך.

אמא.

לפni שנים רבות, באחד הערבים, ישבנו שתינו דיפדנו וקראנו בלבדות
ושירים בספר האהוב עלייך.
כשהגענו לשירו של אָרְאל סטיבנסון – אמרת לי : זה שיר שמתאים לו. אותו
תקרו כאשר אקבר.

אולי 30 שנה עברו מאז. בהן שנים רבות של פעילות ברוכה.
והשיר מידי פעם הדחד בראשי, ידעתיו בעלפה, שיר שמספר את סיפור חייך
בכמה מילים מעטות, סיפור של דרך ארוכה, רבת הרפתקות, עשייה, יצירה,
ואהבתה האדם והחיים. וכמו אותו מלך שחזר אל הנמל, חזרת עתה אל נמל
המנוחה האין סופית.

Under the wide and starry sky
Dig a grave and let me lie.
Glad did I live and gladly die
And I layed me down with a will :

This is the verse you grave for me-
Here she lays where she longed to be.
Home is the sailor home from sea
And the hunter home from the hill.

ועתה, משהשתחררת מככלי גופך ומחבליו לשונך, סعي לך למרחבי העולם
הבא, שאי עמד את אהבתנו והערצתנו, צאי למסעות והרפתקאות, ודרכי
אלינו. דברי אלינו כל מה שרצית לאמר בימים האחרונים, ולא יכולת.
ספרוי לנו מה היו מחשובייך כשאבא ואנחנו ישבנו ליד אוחזים בידיך,
מלטפים. ואת שתקת. עכשו דברי אלינו ואנחנו נשמע.
אהובים אותך וצוררים אותך בצרורנו להמשך דרכנו
המשפחה

קְרָבָה
לְכַלְתֵּשׁוֹתִים
נְקֻדָּתְּלִינְתִּים
סְכִיפָּה נְרוֹא אֶפְיָה
גְּמִילָה גְּמִילָה כָּאֵין אֶמְלָה

וְיָמָה עַמְּדָה כְּלִילָה
אֲלֹעָה עַנְּיָה תְּבִנְיָה
חַנְּיוּלָה כְּלִילָה
סְפָרָנִיא אֶתְּרָדָה - בְּזָרְבָּה

נְקֻדָּתְּלִינְתִּים
אֲסִירִים עַכְנָה בְּרִישָׁה
כָּאֵן אֶלְמָה כְּלִילָה

אֲלֹעָה גְּמִילָה כְּלִילָה
גְּמִילָה נְקֻדָּתְּלִינְתִּים
אֲלֹעָה גְּמִילָה כְּלִילָה
אֲנָלָה אֲלֹעָה
טְהָרָה קְרָבָה
גְּמִילָה כְּלִילָה

קְרָבָה
אֲלֹעָה אֶלְמָה עַמְּדָה
בְּרִישָׁה אֲכִילָה
גְּמִילָה אֲלֹעָה
אֲלֹעָה סְפִידָה

אֲלֹעָה נְקֻדָּתְּלִינְתִּים
אֲלֹעָה אֶלְמָה
כְּלִילָה אֶלְמָה
גְּמִילָה אֶלְמָה
לְיָמָה

בחודש האחרון, מאז שעזבת אותנו, אני מתבוננת הרבה בתמונה שלך, מתבוננת וחוזרת לדמותך כפי שאני רוצה לזכור אותה.

הנה את עמדת בפתח הבית שלך. אולי רק להרף עין הצלילה המצלמה לעצור את שטף התנועה שלך. שנים רבות היכרתי אותך ואני יודעת שאתה היה ביכולתך – הייתה תמיד בעשייה ובתנועה. כך בעובדה, במלאת הבית שלך וגם כשנכננסת לבקר אצלנו מצאת תמיד במה תוכל לעזר ולhabיא תועלת שאחננו, הצעריים מכך, התקשינו להדיביך את קצב העשייה שלך.

אני מסתכלת על הופעתך המטופחת, על הבגד החולם שאתה לובש, אחד מרבים שתפרת לעצמך במקורות ובטעם ומרבים עוד יותר שתפרת לבני המשפחה ולהחברים הקיבוץ. זכרת אותך קוראת לי אל הארון שלך ומזכירה את ערמת הבדים שנאספה לאורך השנים ואומרת לי: "יעשוו תורה, נואי תבחר לך بد וזוגמא, מזמין אומי למزاد במתפרא וכעבור זמן קצר כבר מביאה לי את הבגד החדש שכמוו לא יכולתי לקנות בשום מקום אחר.

עכשו אני מרכזת את המבט אל עינייך, מהן נשקפים חום ותבונה. נדמה לי שככל הסובבים אותך זיהו בך תוכנות אילו ולא נזקקת להרבה דבריהם כדי לבטא אותן. לי הייתה הזכות ללמידה מכך הרבה הרבה על מערכות יחסים בתוכך המשפחה המורחצת ואני זכרת שתמיד היה לך מקום לבב גם לאנשים חדשים שהיכרת והפכת אותם חלק בלתי נפרד משפחתך.

ברקע התמונה נראה הבית שלך וכמה מן העיצים המעתרים אותו. גם הם היו ביטוי אמיתי לתוכנות האופי הייחודי שלך. בתוך הבית הצנוו שלכם היי "אוצרות" מכל העולם: ספרים, רהיטים וחפצאים אמנויות שאספה במסעותיך, משחקים ששיחקתם בהם עם הילדים שלך ובערו בירושה לנכדים, קופסאות צילומים ממוניות לפי ההיסטוריה המשפחה, תקליטי מוסיקה קלאסית ושירים אהובים, וילונות, מפות וכריות מעשה ידיויך ופרחים יפים בצדננת קטנה. ועוד פריטים קטנים היוצרים ביניהם יחד שילוב הרמוני ואסתטי.

הצחה קטנה אל המטבח שתמיד נמצאה בו עוגה טעימה ומאכל ערבי לחיך לבאים אל ביטכם, מן הבוקר ועד השעות הקטנות של הלילה ומעבר אל מלכת החוץ – אל הגינה. תמיד חשבתי שיש לך ידיים "ירוקות" אבל בזיעבך אני מבינה שסוד היופי של הגינה שלך היה בהשקעה ובחרכיות שלך ובהקפדה על ביצוע כל שלבי הגידול במועד הנכון. התוצאה הייתה תמיד מריהיבה והשתלבו בה גם פסלוני הציורים שאת יצרת במו ידייך.

אני חוזרת ומתבוננת בתמונה וחושבת – כך אני רוצה לזכור אותך כפי שהייתה במשך כל כך הרבה שנים, אשת חיליל פעלתנית ונמרצת, מקדמת את הבאים בחיויך ובמאור פנים וחיש קל רצה הלהה כדי להסביר את מה שתכננת לשוטות.

היא שלום, רות, אישה יקרה ומיהודה שאחננו ממשיך תמיד לאהוב ולהזכיר.

אנדרה

ע "י הקבר ביום השביעי למותה של רות וلتרא למשפחה

כולכם יודעים שאני לא דברן גדול, אבל ברצוני להגיד כמה דברים, שאולי, אני אף פעם לא אמרתי, אבל על פי הרגשתו, אני צריך להגיד אותם.

היו לי אהבות ילדות ונערים, אבל כולם לא היו יותר מזידנות עמוקה, בתוך תנועת הנוער.

היתה לי אישה אחד בלבד בחיים.

היתה לנו אהבה שאולי הרבה יותר מהאהבה רגילה בין גבר ואישה, אבל לי חסרים מילים על מנת לבטא את זה.

לפני כ-40 שנה, אולי יותר, אינני זכר את התאריך,aimא עברה ניתוחה, עם כריתת הרחם, כאשר אחרי כן ומאז כבר לא היה לנו חיים של איש ואישה. אומנם, ולמרות הכל ואף על פי כן, אהבתנו העמוקה עם הרבה הבנה וכבוד הדדי המשיכה ללא הרף.

הציבור, החברים וגם אתם, ביטאתם את הטיפול שהענקתי לאימה בשנים האחרונות, במילים של בעל לדוגמה, מסור לאשתו. אין זו הסיבה שהדרכה והפעילה אותה ושהייתה בלבד. אלא, אני רק נסתה בדרך זו להחזיר הצד מהאושר והאהבה שהיא העניקה לי, משך השנים של חיים יחד.

ובסוף, בימים הללו, הסתכלתי הרבה וראיתי אתכם, עם היחסים היפים ביניכם, החמים, והאהבה בין כולכם, זהה, בימים הקשים הללו, גרם לי להרבבה אושר. תמשיכו בדרך זו.

עוד פעם GOOD BYE MY LOVE